

Архивски број: 08-483/10
година
11-12-2023

Постапувајќи по претставка бр. 08-483/1 од 04.09.2023 година поднесена од [REDACTED] од Неготино, со адреса на живеење на [REDACTED] против [REDACTED] со седиште во Гевгелија на [REDACTED] за сторена дискриминација во областа на пристап до добра и услуги врз основа на личен статус, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација врз основа член 21, став (1) точка ((14) од Законот за спречување и заштита од дискриминација (Службен Весник на Р.С. Македонија, бр. 258/2020 од 30.10.2020), на 11.12.2023 година го донесе следново:

МИСЛЕЊЕ

НЕ СЕ УТВРДУВА ДИСКРИМИНАЦИЈА врз основ на лично својство и општествен статус во областа на пристап до добра и услуги извршена од страна на [REDACTED] кон лицето [REDACTED] од Неготино.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Комисијата за спречување и заштита од дискриминација (во понатамошниот текст: Комисијата) поднесена е претставка со архивски број 08-483/1 од 04.09.2023 година, од подносителката, [REDACTED] од Неготино, со адреса на живеење на [REDACTED] против [REDACTED] (во понатамошниот текст: [REDACTED] со седиште во Гевгелија на [REDACTED] сторена дискриминација во областа на пристап до добра и услуги.

Подносителката во претставката наведува дека на 17.08.2023 година стапила во контакт со [REDACTED] за упис во програмата за обука за Професионален Масер. При телефонски разговор од страна на вработено лице во [REDACTED] и било укажано на подносителката дека сумата за оваа програма изнесува 450 евра и дека постои можност за индивидуални часови за кои постои можност да се започне веднаш бидејќи теоретскиот дел се одвива онлајн. Со оглед дека групните часови започнувале во ноември, кога подносителката планира да биде во Соединетите Американски Држави, ù било понудено да земе индивидуални часови доколку сака да ги започне од август/септември. Притоа, подносителката тврди дека при телефонскиот разговор и било укажано дека цената за индивидуални и групни часови е иста, односно изнесува 450 евра. Вработеното лице во [REDACTED] ја упатило подносителката да го контактира претседателот на [REDACTED] со цел да се договорот во врска со индивидуалните часови и нивниот почеток.

Откако подносителката му укажала на претседателот на [REDACTED] дека живее во Соединетите Американски Држави неколку месеци годишно и дека ова образование и треба за овде но и за таму, тој на „Вибер“ и испратил следните Цени за обуки: 110.000 денари за МАСЕР ЗА ЛИЦЕ И ТЕЛО и 21.000 денари за МАСЕР ЗА КОЗМЕТИЧКА МАСАЖА СПА И ВЕЛНЕС. Претседателот на [REDACTED] истакнува дека цената е поголема од 450 евра бидејќи нејзините часови се индивидуални а не групни. Додека, подносителката тврди дека цената е повисока единствено поради фактот што укажала дека живее дел од годината во Соединетите Американски Држави.

Дополнително, подносителката на претставката во претставката наведува потенцијален компаратор со кој е постапено поинаку, односно нејзина пријателка која исто така **телефонски** ги исконтактирала СВАМ, од каде и било потврдено дека цената за групни и за индивидуални часови изнесува 450 евра.

Комисијата согласно член 24 став 2 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, ја задолжи подносителката на претставката со Барање за доуредување на претставка арх. бр. 08-483/2 од 12.09.2023 година, во насока во која ќе достави доказ дека е постапено поинаку со компараторот посочен во претставката односно да достави нотарски заверена изјава.

Во доуредувањето на претставката заведено под арх. бр. 08-483/3 од 21.09.2023 година, подносителката **не го достави бараниот доказ.**

Бидејќи подносителката во претставката има наведено дека поднела пријави до Државниот пазарен инспекторат и Државниот просветен инспекторат, Комисијата на 18.10.2023 година се обрати со Барање за дополнителни информации до Државниот пазарен инспекторат заведено под арх. бр. 08-483/4 и до Државниот просветен инспекторат заведено под арх. бр. 08-483/5.

На 20.10.2023 година пристигна Одговор на барање за дополнителни информации од Државен просветен инспекторат заведено под арх. бр. 08-483/6. Во одговорот се наведува дека по поднесок од Маја Митрова Стефановиќ од Неготино, извршен е вонреден инспекциски надзор и изготвен е записник со број. Ип1 09-42 од 29.09.2023 г. од извршен вонреден инспекциски надзор во [REDACTED] Гевгелија, а исто така известен е подносител со известување бр. Ип1 09-42 од 02.10.2023 година. Од надзорот е констатирано дека [REDACTED] Гевгелија, не е установа која е верификувана од страна на Министерството за образование и наука.

На 25.10.2023 година пристигна Одговор на барање за дополнителни информации од Државен пазарен инспекторат заведено под арх. бр. 08-483/7. Во одговорот се наведува дека пријавата заведена под арх. бр. 09-3867/1 од 11.09.2023 година поднесена од лицето [REDACTED] против [REDACTED] е препратена од Државниот пазарен инспекторат во Скопје до Одделението за инспекциски надзор Струмица, од каде на 25.09.2023 година е препратена до Државен пазарен инспекторат – Гевгелија за понатамошно постапување. Државниот пазарен инспекторат во одговорот не наведува дали во однос на конкретната пријава се преземени одредени дејства. Дополнително, Комисијата покрај вложените напори не успеа да обезбеди контакт односно седиште или електронска пошта на Државниот пазарен инспекторат во Гевгелија.

Комисијата за спречување и заштита од дискриминација согласно член 24 став 7 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, на ден 10.11.2023 година испрати Известување за произнесување по наводите од претставката бр. 08-483/8 до [REDACTED]

На ден 6.12.2023 година во Комисијата за спречување и заштита од дискриминација пристигна произнесување од страна на [REDACTED] како одговор на претставката. Во произнесувањето е наведено дека [REDACTED] која претставува здружение на граѓани формирано согласно Законот за здруженија и фондации, доследно ги почитува и спроведува сите правни и етички норми предвидени во Уставот и законите на Македонија. Оттука, во однос на наводите од претставката, истакнуваат дека со подносителката на претставката не оствариле директен непосреден контакт за да договорат или пак да потпишат договор за засновање на било какви облигациони односи изнесени во претставката. Притоа, наведуваат дека верифицираните програми на [REDACTED] за стручно образование на возрасни предвидуваат точно утврдени обрасци на писмени договори кои Асоцијацијата ги употребува со сите учесници.

Во однос на претходно изнесеното, во произнесувањето е наведено дека подносителката на претставката неколку пати остварила телефонски разговори со претставници на [REDACTED] но истата

повеќекратно се претставувала лажно со надеж дека ќе добие некакви поволности со ваквото претставување. Оттука, тврдат дека за ваквиот некоректен однос добила вербална опомена и била пренасочена на разговор со Претседателот на [REDACTED] поради барањата за специјален статус и поволности. Притоа, наведено е дека ваквиот специјален статус според неа требало да биде можност стручните знаења и квалификации да ги добие во екстремно краток рок поради нејзиното патување за САД каде и требало да започне со работа.

Од страна на [REDACTED] е наведено дека и укажале и предложили на подносителката конкретните Сертификати ги побара кај други правни лица кои вршат обуки за масери и спа терапевти, од причина што програмите на [REDACTED] кои се верифицирани од Министерството за образование и наука, со однапред предвидениот број на часови, подносителката не би можела да ги проследи во краткиот временски период која самата го поставила како рок на ниту еден начин, односно ниту онлајн. По ваквото укажување, истакнуваат дека подносителката побарала индивидуални часови, како и информација за нивната цена. Оттука, се произнесуваат дека цените наведени во претставката се цените кои [REDACTED] ги има објавено на својата веб страна и важат за сите учесници, при што истите се однесуваат на групи од повеќе од 4 учесници, додека во ваквите цени не се предвидени трошоците за полагање на теоретскиот и практичниот дел, и цената за изработка на сертификатот.

Подносителката била заинтересирана за двете посебни верифицирани програми на [REDACTED], „Масер за лице и тело“ и „Масер за козметичка масажа спа и велнес“, и од страна на [REDACTED] барала да и се понудат цени за индивидуална настава како поединец, бидејќи таа, како американски државјанин можела да ги искористи исклучиво сертификатите на [REDACTED], бидејќи обуките на [REDACTED] биле со фонд на часови кој бил потребен согласно американското законодавство за верификација на стручни квалификации, кои и биле потребни за да може да отвори сопствен бизнис во САД. Притоа, истакнуваат дека при комуникацијата преку мрежата Viber, на подносителката и било објаснето дека рокот за кој таа инсистира е прекраток и е невозможно да се совлада ни теоретскиот, ни практичниот дел – дури ни со изведување на индивидуални часови, за што и било одговорено дека [REDACTED] не може да излезе во пресрет на нејзините барања за било која цена.

Земајќи ги предвид наводите во претставката, произнесувањето по истата, како и прибавените докази, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација утврди дека не станува збор за извршена дискриминација од страна на [REDACTED] врз [REDACTED]

Согласно член 26 од Законот за спречување и заштита од дискриминација:

„Подносителот на претставката кој тврди дека во согласност со одредбите на овој закон е сторена дискриминација е должен да ги изнесе сите факти што го прават тврдењето веројатно. Доколку Комисијата утврди дека тврдењето е веројатно, тогаш товарот на докажување преминува на лицето против кое е поднесена претставката.“

Земајќи го во предвид фактот дека подносителката не достави доказ дека со потенцијалниот компаратор е постапено поинаку, како и преземените процесни дејствија на Комисијата, Комисијата утврди дека не обезбеди докази кои би го потврдиле тврдењето на подносителката за извршена дискриминација.

Во согласност со горенаведеното, Комисијата утврди дека конкретниот случај не може да се квалификува како дискриминација, односно не е исполнета законската дефиниција за

дискриминација содржана во член 6 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, кој гласи:

„Дискриминација е секое разликување, исклучување, ограничување или давање првенство што се заснова на дискриминаторска основа, со сторување или несторување, што имаат за цел или резултат спречување, ограничување, признавање, уживање или остварување на правата и слободите на одредено лице или група на еднаква основа со други. Ова ги опфаќа сите форми на дискриминација вклучително и оневозможување на соодветно приспособување и оневозможување на пристапност и достапност на инфраструктурата, добрата и услугите.“

За да постои дискриминација првенствено треба да се утврди постоење на фактичка состојба во која едно лице или група на лица е во нееднаков третман или кон него или нив се постапувало, се постапува или би се постапувало понеповолно во однос на друго лице или група во фактичка или можна споредлива или слична ситуација, врз дискриминаторска основа.

Согласно надлежностите утврдени согласно член 21 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, а во врска со член 27 став (1) од истиот Закон, од горе изнесеното, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација одлучи како во диспозитивот на мислењето.

Скопје,
12.12.2023

Комисија за спречување и
заштита од дискриминација

Претседател на Комисијата
Игор Јадровски

Доставено до:

-
-

